

Decyzja
Prezydium KK
nr 93/25

ws. opinii o projekcie ustawy o zmianie ustawy o Rzeczniku Małych i Średnich
Przedsiębiorców oraz niektórych innych ustaw (UD218)

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” zgłasza uwagi do projektu ustawy o zmianie ustawy o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców oraz niektórych innych ustaw (UD218).

Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r. poz. 1668, z późn. zm.) weszła w życie z dniem 30 kwietnia 2018 r. jako część tzw. Konstytucji dla Biznesu, czyli pakietu ustaw, których celem było zreformowanie i uproszczenie przepisów dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce. Ustawa o Rzeczniku uregulowała kwestie związane z ustanowieniem instytucji Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców. Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami Rzecznik stoi na straży praw przedsiębiorców, przez których należy rozumieć **mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców** w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236, z późn. zm.). Obecnie procedowany projekt ustawy przewiduje rozszerzenie kompetencji Rzecznika i przydzielenie mu nowych zadań, związanych m.in.: z rozszerzeniem katalogu podmiotów, które mogą zwracać się do Rzecznika z wnioskiem o podjęcie czynności, czy inicjowanie albo wstąpienie do toczącego się postępowania w sprawach cywilnych na rzecz przedsiębiorcy bądź wystąpienie z wnioskiem Rzecznika do właściwych organów o podjęcie inicjatywy ustawodawczej.

Wątpliwości budzi, rozszerzenie katalogu podmiotów objętych ochroną Rzecznika poprzez objęcie zakresem podmiotowym również **dużych przedsiębiorców**, osób które prowadzą pozarolniczą działalność w rozumieniu art. 8 ust. 6 pkt 3-4b ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 350, z późn. zm.) oraz **rolników** w rozumieniu ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2025 r. poz. 197, z późn. zm.). Podsumowując, jest to zmiana systemowa, a więc ochroną Rzecznika będą objęci wszyscy przedsiębiorcy nie tylko

mikroprzedsiębiorcy oraz mali i średni przedsiębiorcy. Stąd też zmiana nazwy z rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców na Rzecznika Przedsiębiorców.

Istotną zmianą jest objęcie ochroną Rzecznika Przedsiębiorców **rolników** w rozumieniu ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników. Dzięki temu Rzecznik będzie mógł podejmować interwencje również na rzecz podmiotów wykonujących m.in. działalność wytwórczą w rolnictwie w zakresie upraw rolnych oraz chowu i hodowli zwierząt, ogrodnictwa, warzywnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego czy też działalność wynajmowania przez rolników pokoi, sprzedaży posiłków domowych i świadczenia w gospodarstwach rolnych innych usług związanych z pobytem turystów.

Projekt dotyczący Rzecznika Przedsiębiorców, przewiduje podniesienie limitów wydatków z budżetu państwa przeznaczonych na wykonywanie zadań Rzecznika, rocznie **z 18 000 000 zł do 35 200 000 zł** w tym przewidziano wzrost etatów z 62 do 112 (wzrost o 50 etatów). Projektodawcy uzasadniając potrzebę wzrostu budżetu wskazują, że jest to związane z nowym katalogiem praw, którymi będzie się zajmował Rzecznik w tym katalog podmiotów objętych ochroną wzrośnie o około 2,2 mln osób (**w tym np. producenci rolni około 1,2 mln osób**).

Projektowana zmiana ustawy Ministerstwa Rozwoju i Technologii **jest sprzeczna** z obecnie procedowanym w Sejmie *poselskim projektem ustawy o Rzeczniku Praw Rolników*, autorstwa klubu parlamentarnego Polskiego Stronnictwa Ludowego - Trzeciej Drogi. Projektodawcy wprost w uzasadnieniu projektu ustawy wskazują, że instytucja Rzecznika Praw Rolników jest wzorowana na instytucji Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców. Podobne jest umocowanie prawne tej instytucji, zadania, uprawnienia i obowiązki a także narzędzia prawne do ich realizacji, w tym uprawnienia do udziału w postępowaniach sądowych na rzecz rolników, wnoszenie skarg nadzwyczajnych, podejmowanie interwencji na rzecz rolników wobec władz publicznych. Przewiduje się powołanie zastępcy Rzecznika oraz Biura Rzecznika, którym będzie kierował dyrektor. Zakłada się, że koszt funkcjonowania rzecznika wyniesie **9 mln zł** w tym 6 mln na wynagrodzenia osób zatrudnionych w biurze Rzecznika.

Uwagi dodatkowe do ustawy o zmianie ustawy o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców oraz niektórych innych ustaw UD218:

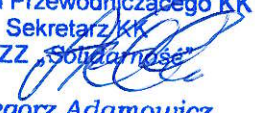
- wprowadza się możliwość powołania stałych lub doraźnych pełnomocników Rzecznika, w szczególności Pełnomocnika do spraw Unii Europejskiej. Nie ma potrzeby tworzenia dodatkowych funkcji. Prawo unijne jest wszechobecne i ta kompetencja jest podstawowa. Istnieje zagrożenie wprowadzenia rozwiązań konkurencyjnych wobec dotychczasowej reprezentacji polskich interesów w Unii Europejskiej.

- proponuje się nadanie Rzecznikowi konkretnych uprawnień w zakresie prowadzenia mediacji, która będzie przeprowadzana na wniosek oraz będzie objęta zasadą poufności, chyba że uczestnicy postanowią inaczej. Zmianę oceniamy jako zbędną i naruszającą dotychczasową mediację uregulowaną w Kodeksie Postępowania Cywilnego – Rzecznik może być stroną, albo mediatorem. Mediacją powinni zajmować się dotychczas powoływani mediatorzy.
- pozytywnie oceniamy propozycję doprecyzowania i rozszerzenie katalogu spraw cywilnych, w których Rzecznik może występować na rzecz ochrony praw przedsiębiorców – Rzecznik będzie mógł żądać wszczęcia, jak również brać udział w toczącym się już postępowaniu w sprawach cywilnych w tym ubezpieczeń społecznych.

Gdańsk, 29 lipca 2025 r.

Komisja Krajowa

NSZZ „Solidarność”

Zastępca Przewodniczącego KK
Sekretarz KK
NSZZ „Solidarność”

Grzegorz Adamowicz